

THE FORMATION OF COMMUNICATIVE SKILLS OF FUTURE PHYSICAL TRAINING TEACHERS DURING SUMMER OUTSCHOOL PEDAGOGICAL PRACTICE

Olena YAKOVLIVA

Vinnitsa State Pedagogical University named after Mikhailo Kotsyubinsky

The peculiarities of formation communicative skills of future Physical Training teachers during the summer outschool pedagogical practice in the summer camp are discovered in this article. The effectiveness of this practice is proved.

ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ У ВНЗ ФІЗКУЛЬТУРНОГО ПРОФІЛЮ

Тарас БЛИСТІВ

Львівський державний інститут фізичної культури

Із здобуттям Україною незалежності та становленням її як європейської країни, більшість державних інституцій потребує перебудови у відповідності до сучасних умов функціонування.

Не винятком є й система вищої освіти. Забезпечуючи фундаментальну наукову, культурно-культурну та практичну підготовку фахівців, вона визначає майбутні темпи і рівень науково-технічного, економічного та соціально-культурного прогресу [1].

Достатньо динамічною та перспективною є туристична галузь, що набуває дедалі більшого значення для розвитку економіки та соціальної сфери в Україні, стрімко втегрується у світову туристичну індустрію. Пріоритетний напрям розвитку внутрішнього туризму є важливим чинником підвищення якості життя в Україні, створення додаткових робочих місць, поповнення валютних запасів держави та підвищення її авторитету на міжнародній арені.

Чисельність працівників туристичної галузі в Україні у 2000 році забезпечувала зайнятість 1,86 млн. осіб. У 2001 році обсяг туристичних послуг перевищив 3,2 млрд. гривень [2; 3].

Досконала туристична інфраструктура потребує інноваційних проектів та наукових досліджень з проблем розвитку перспективних видів туризму, ефективної системи державного управління, відповідної нормативно-правової бази, наявності висококваліфікованих спеціалістів.

Про це йдеться у державних документах: Постанова Кабінету Міністрів “Про затвердження Державної програми розвитку туризму на 2002-2010 року”, Указ Президента України “Про основні напрями розвитку туризму в Україні до 2010 року”.

На сьогодні система підготовки фахівців для сфери туризму України є досконалою. На думку В. Ганнопольського (2002), до 1991р. існували дві незалежні

одна від одної, не пов'язані між собою системи: система підвищення кваліфікації працівників туристично-екскурсійних закладів; система підготовки громадських туристичних кадрів [4].

Об'єктивно існують передумови функціонування фундаментальної системи підготовки кадрів спортивно-оздоровчого туризму.

Останнім часом зроблено важливі кроки на шляху активізації діяльності фізкультурних ВНЗ у підготовці фахівців з активного (спортивно-оздоровчого) туризму. Зокрема у ЛДІФК впродовж трьох років функціонують туристичні спеціалізації в рамках спеціальності “Фізичне виховання”. Після відкриття в Україні нового напрямку освіти “Туризм” [0504] професорсько-викладацький склад інституту активно долучився до розробки стандартів освіти, що дасть змогу у найближчій перспективі, розпочати підготовку фахівців за спеціальністю “Туризм”.

Метою нашої роботи є пошук шляхів оптимізації системи підготовки кадрів з активного туризму в інститутах фізичної культури та визначення змісту освіти.

Згідно з планом науково-дослідної роботи Держкоммолодьспорттуризму за темою “Обґрунтування змісту спеціалізації “Активний туризм” за освітнім напрямком “Фізичне виховання і спорт”(0102), проводилось анкетування керівників краєзнавчо-туристичних центрів (КТЦ), викладачів фізичного виховання ВНЗ I-II рівнів акредитації, вчителів фізкультури загальноосвітніх шкіл (ЗОШ).

На Всеукраїнському методичному семінарі (м. Львів) за участю керівників КТЦ із більшості областей України було проведено анкетування.

Результати обробки відповідей респондентів на питання анкети свідчать про розуміння важливості підготовки фахівців у закладах освіти фізкультурного профілю для проведення туристичної роботи з дітьми та молоддю.

Більшість респондентів (77%) вважає, що стан туристичної роботи дуже залежить від спеціалізованої підготовки фахівців, 23% — опитаних переконані, що залежить (рис. 1).

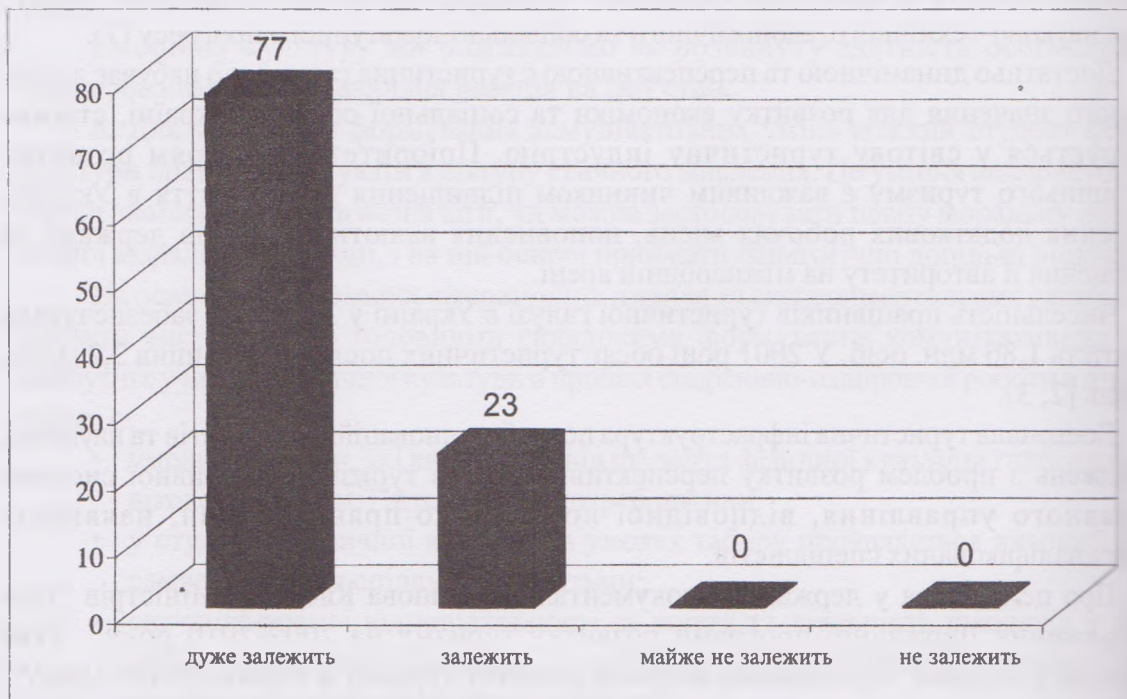

Рисунок 1. Залежність стану туристичної роботи від спеціалізованої підготовки фахівців на думку директорів КТЦ

На думку більшості директорів КТЦ, є обов'язковим введення спеціальності "Спортивно-оздоровчий туризм" в інститутах фізкультури (91%) та проведення в них фахової туристичної підготовки впродовж 2-3 років (68%). Ще 15% опитаних вбачають доцільність такої підготовки впродовж усього періоду навчання.

Респонденти вважають, що освітньо-кваліфікаційним рівнем фахівців по закінченню ВНЗ має бути: спеціаліст – 81% відповідей, магістр – 23%. Не значна кількість респондентів вважає доцільним підготовку молодших спеціалістів та бакалаврів.

Керівники КТЦ висловилися за поєднання теорії та практики у навчанні 95%, ще 5% вважають, що туристична підготовка повинна ґрунтуватись, в першу чергу, на практиці.

Визначаючи важливі аспекти підготовки, респонденти наголошували на її комплексності. Разом з тим підкреслили важливість саме туристичних дисциплін (100% відповідей); педагогічних, виховних – (63%), економічних, комерційних – (23%) відповідей.

Стосовно включення в традиційну педагогічну практику туристичного розділу 81% опитаних вважають його вкрай потрібним, 19% – потрібним.

Більшість респондентів визнають важливість та доцільність підвищення кваліфікації і перепідготовку фахівців з туризму в фізкультурних ВНЗ 95% не відкидаючи при цьому альтернативних шляхів їх організації при центрах туризму краєзнавства та туристичній або педагогічних вузах.

На обласному методичному семінарі викладачів ФВ галузевих закладів освіти І-ІІ ступеня акредитації було проведено опитування фахівців із більшості районів області й м. Львова.

Даний контингент респондентів був обраний не випадково, оскільки програми спеціалістів, коледжів та училищ містять вивчення окремого розділу "Туризм". Це вимагає від викладачів відповідної теоретичної та практичної підготовки.

Результати анкетування виявили, що третина опитаних має достатній власний рівень туристичних знань, одержаних в інституті, а 46,% викладачів відчують недостатність фахової підготовки.

Для ефективного проведення туристичної роботи 76,7% респондентів згодні підвищити кваліфікацію. При цьому 86,7% вбачають доцільним організацію перепідготовки та підвищення кваліфікації на базі фізкультурних закладів освіти. 83,3% опитаних вважають, що покращення стану туристичної роботи "залежить" і "дуже залежить" від спеціалізованої підготовки кадрів. Думку про обов'язкове введення у ВНЗ фізкультурного профілю ФК спеціальності "Спортивно-оздоровчий туризм" висловили 90% викладачів ВНЗ І-ІІ рівня акредитації. Думки респондентів про освітньо-кваліфікаційний рівень фахівців розділилися: 80% вважають необхідним рівень спеціаліст", 16,7% – "бакалавр".

"Потрібним" та "вкрай потрібним" вважають 92% викладачів включення у традиційну педагогічну практику студентів ВНЗ фізкультурного профілю розділу туристичної роботи.

На загальноміській зустрічі вчителів фізкультури проводилось анкетування за участю 100 вчителів фізичного виховання загальноосвітніх шкіл м. Львова І-ІІІ ступенів акредитації.

На запитання "Чи залежить, з Вашої точки зору, покращення туристичної роботи від спеціалізованої підготовки кадрів?" – 86% вчителів фізичного виховання відповіли

“залежить” і “дуже залежить”. 93% вчителів ЗОШ шкіл вважають обов’язковим введення у ВНЗ фізкультурного профілю спеціальності “Спортивно-оздоровчий туризм”.

На їх думку, фахова туристична підготовка повинна здійснюватися за таким освітньо-кваліфікаційним рівнями як: спеціаліст – 55,7%, молодший спеціаліст, магістр – по 17% відповідей. 62 % вчителів вважає, що вона повинна тривати 2-3 роки або весь період навчання. Натомість 38% опитаних вважає достатнім навчатися один рік. Більшість опитаних (96%) називають “вкрай потрібним” або “потрібним” включення туристичного розділу в традиційну педагогічну практику студентів.

Узагальнюючи результати опитування трьох груп респондентів – представників різних ланок навчально-виховної сфери, можна зробити висновок про однаковість думок щодо участі фізкультурних ВНЗ у підготовці кадрів для сфери туризму. Більшість респондентів вважає, що:

- вкрай необхідним є введення спеціальності “Спортивно-оздоровчий туризм”;
- стан туристичної роботи дуже залежить від спеціалізованої підготовки фахівців;
- фахова туристична підготовка повинна здійснюватись за освітньо-кваліфікаційним рівнем “спеціаліст”;
- вкрай необхідним є включення у традиційну педагогічну практику туристичного розділу;
- набуття туристичної спеціальності повинно тривати не менше 2-3 років.

Література:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. – К. Либідь, 1998. – 560 с.
2. Гананольский В. И. Спортивно-туристическая деятельность в единой системе туристского образования // Матеріали міжнарод. наук-практ. конф. Проблеми розвитку спортивно оздоровчого туризму і краєзнавства в закладах освіти – К. Обрії, 2002. – С. 3-8
3. Постанова Кабінету Міністрів “Про затвердження Державної програми розвитку туризму на 2002-2010 року”.
4. Указ Президента України “Про основні напрями розвитку туризму в Україні на 2010 року”.

FORMATION OF THE CONTESTS OF PERSONALS TRAINING FOR THE SPHERE OF TOURISM AT THE LIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS OF PHUSICAL CULTURE

Taras BLYSTIV

Lviv State Institute of Physical Culture

The paper deals with the investigation of the system of training the specialists with active tourism. The forming results of the contest and improving the training of physical culture establishments have been investigated.
